

JÄRVAMAA KOMMUNIKATSIOONI TEATMIK

Teie käes on Järvamaa kodanikuühiskonna arengukava raames kommunikatsiooni töögrupi poolt koostatud teatmik. Selle kokkupanijad loodavad, et antud teatmik hõlbustab Järvamaa kodanikeühendustel kommunikatsiooni paremini korraldada ning annab näpunäiteid, millises vormis ja kellele kohalikul tasandil teavet edastada.

Teatmikust leiate Järvamaa meediakanalite kontaktid ning nende põhjalikuma tutvustuse. Info on vajalik kõikidele ühingutele, kes soovivad oma organisatsiooni tegemistest teistele teada anda, tutvustada oma organisatsiooni läbi teadete ja uudiste, olla läbipaistvam oma tegemistes, saada toetust ja tunnustust ühiskonnalt.

Järvamaa kommunikatsiooni teatmik annab nõuandeid, kuidas meediaga üldiselt suhelda ning mida tuleb meeles pidada erinevate kanalite lõikes infomaterjalide edastamisel. Abimaterjalist leiate juhtnööre, kuidas koostada pressiteadet, uudist ja arvamustlugu.

Loodame, et aktiivne suhtlemine Järvamaa meediaväljaannetega toob Teie organisatsioonile palju edu!

JÄRVAMAA MEEDIAKANALID

Eesti Rahvusringhäälingu Kesk-Eesti korrespondendipunkt

Eesti Rahvusringhäälingu Kesk-Eesti korrespondendipunkt avati Paides 7. novembril 2006. Korrespondendina on tegev Olev Kenk, kes kajastab Eesti Televisiooni uudistesaaetes Aktuaalne kaamera ja Eesti Raadio Päevakajas kõike olulist Järva-, Rapla- ja Jõgevamaalt. Spordisündmuste vahendamine toimub ainult eelneval kokkuleppel ETV sporditoimetusega.

Mida silmas pidada, et pääseda raadiosse või ekraanile:

- Ka maakonnauudise puhul on tähtis päevakajalisus ja seotus Eestiga.
- Igast telefonikõnest või kutses ei sünni uudist, kuid ära loobu - proovi järgmisel korral uuesti!
- Ühtegi üritust ei korraldata ainult ajakirjanike jaoks. Sündmuse juures pole olulisim ministri või linnapea kohalolek, vaid ikka sündmus ise.
- Erista raadio- ja teleuudist: televisioonis on tähtis visuaalne pool (pilt), raadios heli.
- ERR-i korrespondent pole suhtekorraldaja, korrespondent esindab Eesti Rahvusringhäälingut.
- Ajakirjanik vajab taustainfot, varusta teda aegsasti pressiteatega.
- Kõige parem on isiklik kontakt, erakorralisest sündmusest teata kohe!

Kontakt:

Olev Kenk

Eesti Rahvusringhäälingu Kesk-Eesti korrespondent

Tel: 385 0169

Mob: 5342 8136

E-post: olev.kenk@err.ee

Kodulehekülg <http://uudised.err.ee/>

Asukoht: Eesti Rahvusringhäälingu Kesk-Eesti korrespondendipunkt, Rütli 25, Paide 72713 Järvamaa (Järva Maavalitsuse hoone I korrus).

Järvamaa Infoportaal www.jarva.ee

15. jaanuaril 2002. aastal loodud Järvamaa Infoportaalist jarva.ee on kujunenud välja oluline maakonna infokanal. See on keskkond, mis toimib tänu mitmekülgsel koostööle ning aitab vahendada järvamaalaste õnnestumisi, häid ideid ja arendavaid koostegemise võimalusi nii tekstis, pildis kui videos. Portaali eesmärk on tugevdada maakonna identiteeti ja olla avatud teabekanal maakonda puudutava info pakkumiseks kõikidele huvilistele. Portaali edukuse tagab maakonnasisene koostöövõrgustik, mis koosneb 62-st info edastajast Järvamaa omavalitsustest ja erinevatest valdkondadest.

Uudised, teated, sündmused, fotod ja videod Järvamaast ilmuvad veebilehel.

Pea meeles:

- jarva.ee kajastab ainult positiivseid uudiseid;
- oodatud on vihjed koos lisainfo viitega, millest toimetaja ise uudise kokku kirjutab, kui ka pressiteated, uudised, teated, sündmused, fotod, videod;
- mida põhjalikum on sinu teade, seda kiiremini jõuab see portaali.

Jäta teade: portaal@jarva.ee

Kontakt:

Järvamaa infoportaal

Tel: 385 2365

E-post: portaal@jarva.ee

Kodulehekülg: www.jarva.ee

Asukoht: SA Järvamaa Arenduskeskus, Rütli 25, Paide 72713, Järvamaa (Järva Maavalitsuse hoone I korrus)

Järva Teataja (Kesk-Eesti ajaleht), veebiaadress www.jt.ee

järvateataja

Järva Teataja on asutatud 1926. aastal põllumeeste ja asunike häälekandjana, kuid muutus mõne aastaga Järvamaa häälekandjaks. Kuigi leht on aastatega vahetanud nii nime kui ka nägu, on ta jäänud ikka Järvamaa inimeste peamiseks uudistekanaliks. Kolm korda nädalas ilmuvast 12 küljega lehest (ilmub teisipäeviti, neljapäeviti ja laupäeviti) ja veebiväljaandest www.jt.ee saab aimu Järvamaa inimestest, majandusest, poliitikast, kultuurist, koolielust, spordisaavutustest. Vahel heidame pilgu ka ajalukku. Kuid mis peamine – Järva Teataja on alati sündmuskohal, kui midagi põnevat juhtub.

Jt.ee usaldab oma lugejaid ja ootab kõigilt vihjeid huvipakkuvate või murettekitavate sündmuste või teemade kohta. **Saada vihje e-posti aadressile:** toimetus@jt.ee ja võib-olla just Sinu info põhjal ilmub peatselt lugu Jt.ee's. Vihje saatja võib jääda anonüümseks.

Pea meeles:

- Teata julgelt ajalehele oma tegemistest! Isegi kui juhtub, et ühest sündmusest ei kirjutata, ei pruugi järgmisel korral nii minna.
- Pikalt ette teada ürituste kohta saada ajakirjanikule teade vähemalt nädal enne ja helista ka üle ja küsi, kas ajakirjanik märkas kirja.
- Ära ole kitsi info jagamisel. Kirjas võiks olla märgitud, mis hakkab toimuma, kus ja millal. Kui üritusel on kava, siis võib selle kaasa panna kirjaga. Hea, kui oskad põhjendada ajakirjanikule, miks on see üritus eriline, ainulaadne, oluline ja mida põnevat seal näha saab. Lisada nii palju taustinfot kui võimalik. Kui toimub mõne objekti avamine (nt valmib külamaja), siis võiks panna kirja ka ehitustöödele kulunud rahasumma. Lisa kindlasti kirjale kontaktid (e-post ja mobiilnumber).
- Juba toimunud üritusest/preemia saamisest/sündmusest anna teada ajalehele nii kiiresti kui võimalik. Näiteks nädalavahetusel juhtunud sündmusest tuleks teada anda hiljemalt esmaspäeva hommikuks. Uudis peab olema värske, seda tõenäolisem on, et see pääseb ajalehte. Kui sa ei jõua kirja saata, siis lihtsalt helistan ja räägi ära, mida tead. Oluline, et ajakirjanik saaks teada, et midagi huvitavat on juhtunud.
- Pane võimalusel kirjale kaasa fotosid (hea kui neid on näiteks 5-6), siis on ajalehel võimalik valida sobivam.
- Ajalehele võib saata ka lihtsalt ideid. Näiteks ettepanekuid, kellest teha isikulugu või millest probleemartikkel. Samuti on võimalik pakkuda arvamusküsimusi.

Kontakt:**Merili Nikkolo**

Järva Teataja peatoimetaja

Tel: 384 9239

Mob: 53928024

E-post: merili.nikkolo@jt.ee

Tiit Reinberg

peatoimetaja asetäitja

Tel: 384 9233

E-post: tiit.reinberg@jt.ee

Fotograaf:

Andrus Eesmaa 384 9210 andrus.eesmaa@jt.ee

Reporterid:

Anu Bollverk 384 9238 anu.bolleverk@jt.ee

Birgit Itse 384 9235, birgit.itse@jt.ee

Kuido Sarapuu 384 9237 kuido.sarapuu@jt.ee

Merit Männi 384 9236 merit.manni@jt.ee

Kontori asukoht: Väike-Aia 5, Paide 72711, Järvamaa

Üldtelefon: 384 9200

Faks: 384 9201

E-mail: toimetus@jt.ee

Kodulehekülg: <http://www.jt.ee>

Juriidiline aadress: AS Ühinenud Ajalehed, Gildi 1, Tartu 51007

Postiaadress: Rüütli 14, Pärnu 80010, reg. nr 11499445

e-post: ajaleht@ajaleht.ee

arvete e-post: arved@ajaleht.ee

Kogukonnalehed Järvamaal

Igas Järvamaa omavalitsuses ilmub kord kuus ajaleht, mis vahendab kohalikke uudiseid, teateid, sündmusi.

Pea meeles:

- Kohalikul lehel tasub teatada kõikidest sündmustest ja üritustest, mis toimuvad. Olgu selleks siis kogu valda puudutav sündmus või ühe küla või seltskonnaga seonduv. Eriti viimased on tegelikult kohaliku lehe jaoks tähtsamad, sest nendest ju üldjuhul maakonnaleht või suurem ajakirjandus kirjutama ei kipu. Ja näiteks häid algatusi või ettevõtmisi tasub kohalikul lehel kindlasti ära märkida.
- Kuna kohalikud lehed ilmuvad üldjuhul kord kuus, siis tasub varakult teadaantud infot kindlasti enne sündmuse toimumist või lehe ilmumist üle korrata - kerge järelkontroll, kas teave jõudis ikka kohale ja kas ta ka lehte läheb.
- Alati ei pea info edastamise viisiks olema e-kiri või telefonikõne, võib oma jutu paberile panna ja selle lehele toimetada.
- Loomulikult võib ajakirjanik vajadusel ka allika juurde ise kohale minna. Oluline on kohaliku lehe toimetajat aegsasti varustada taustainfoga, mis üritustega on tegemist, ülevaade traditsioonidest, korraldajatest, kontaktidest jne.
- Toimuvast tuleks teada anda võimalikult kiiresti, kui selgub, et mingi tunnustus on tehtud juba näiteks kuu aega tagasi, siis sellest uudisluгу enam ei saa.
- Alati tasub lisaks infole kaasa lisada ka pildimaterjali. Kui pildistajat pole, tuleb rääkida ajakirjanikuga, võimalusel ta aitab teid. Sama on loo kirjutamisega, kui Te ei usalda oma kirjaoskust, saab ka selles kokkuleppida. Väärt info peaks ikkagi kajastamist leidma.
- Osa teemadest, millest ajaleht kirjutab, võiksid tulla lugejatelt. Eks inimesed ikka teavad paremini neid, kes vääriskid persoonilooks saamist või annaksid märku probleemidest, mis ei puuduta mitte ühte lugejat, vaid lähevad korda paljudele (näiteks teede ja tänavate kehv olukord jne).
- Info edastaja peab arvestama sellega, et lõpliku ehk siis lehekõlbuliku teksti valmimine jääb toimetaja hooleks. Loomulikult on tore kirjutada näiteks 6000 tähemärki sellest, kuidas küla jaanipäeva korraldas, aga samas on selge, et leheruumi pole kunagi piisavalt palju. Info edastajal on alati õigus näha lõplikku versiooni oma kirjutisest. Tehke ajakirjanikuga koostööd ja vaadake toimetatud tekst veel üle ja andke oma heakskiit, nii jäävad ära ebameeldivad üllatused lehe lugemisel. Sama kehtib pildimaterjali puhul – Teil on õigus näha, mis foto ajakirjanik teist avaldab ja seda võimalusel muuta.

Järvamaa kogukonnalehtede kontaktid:

Albu vald „Kodukaja”

Järva-Madise küla 73402, Albu vald

Toimetajad: Marge Mikson, Ene Ott

E-post: albu.vald@albu.ee

Ajalehe materjalid saata: kodukaja@albu.ee

Ambla vald „Ambla Vallaleht”

Ambla Vallavalitsus
Lai 22, Ambla 73502
Toimetaja: Annika Rohi
Tel: 5343 7580
E-post: info@ambla.ee

Imavere vald „Imavere Sõnumid”

**Imavere
sõnumid**

Imavere Vallavalitsus
Imavere küla, 72 401
Toimetaja: Allika Jüris
Tel: 389 7524
Toimetaja: Tiia Liivik
Tel: 389 6457
E-post: ajalehesonumid@hotmail.ee

Järva-Jaani vald „Jaani Teataja”

JAANI TEATAJA

Pikk 28, Järva-Jaani 73 301
Toimetaja: Arlet Palmiste
Tel: 386 3377
Faks: 386 3001
E-post: info@jjaani.ee

Kareda vald „Kareda Vallaleht”

 Vallaleht
Kareda - iidne ja uudne

Peetri alevik 73101
Toimetaja: Maret Einmann
Tel: 521 3880
E-post: maret.einmann@gmail.com

Koeru vald „Koeru Kaja”

**Koeru
Kaja**

Paide tee 5, Koeru, 73001
Toimetaja: Merle Aruoja
Tel: 522 3278
E-post: koeru.kaja@gmail.com

Koigi vald „Koigi Vallaleht”

Koigi Vallaleht

Koigi küla 72 501
Toimetaja: Ene Pedak
Tel: 504 0157
E-post: vallaleht@koigi.ee

Paide linn „Paide Linnaleht”

Keskväljak 14, 72 711

Toimetaja: Lauri Talumäe

Tel: 383 8623

E-post: lauri.talumae@paide.ee

Paide vald „Paide Valla Teataja”

Pärnu 58, Paide 72712

Toimetaja: Jane Kiristaja

Tel: 383 8955

E-post: paidevald@paidevald.ee, jane.kiristaja@paidevald.ee

Roosna-Alliku vald „Sõnumiallikas”

Pargi 10 Roosna-Alliku 73201

Toimetaja: Maret Pöder

Tel: 389 5553

E-post: maret.poder@rallikuvv.ee

Türi vald „Oisu teataja”

Oisu aleviku, Retla ja Väljaotsa küla infoleht.

E-post: sillevarul@hot.ee

Infoleht ilmub uudiste olemasolul igal kuul.

Türi vald „Türi Rahvaleht”

SA Türi Rahvaleht

Toimetaja: Teet Reier

Kohtu 2, Türi 72210

Tel: 387 9717; 5333 3152

E-post: rahvaleht@tyri.ee

Väätsa vald „Väätsa Valla Teataja”

Väätsa alevik Pikk tn 9, 72 801

Toimetaja: Anneli Mand

Tel: 389 2242

E-post: anneli.mand@hot.ee

Ajaleht „KoosOlek”

KoosOlek kajastab Järvamaa kogukonnaelu - vabauhenduste, üksiktegijate, kogukondlikku ja säästvat arengut toetavate äriettevõtete tegemisi ja mõtteid. Ajaleht on mõeldud eelkõige Järvamaa või siis Kesk-Eesti vabauhendustele. Nelja leheküljelise väljaande tiraaž on 700 eksemplari ning seda antakse välja kord kuus.

Lehe väljaandmist toetab Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK) läbi Järvamaa Vabatahtlike Keskuse (Paide SRIK). KoosOleku idee on algatatud Paide kogukonnakeskuses, kuid kirjutama oodatakse kõiki. Oma lugu, teade plaanis oleva ürituse kohta või ka reklaamisoov saada aadressile ajaleht@weissenstein.ee. Samale aadressile ootame ka KoosOleku tellimusi.

Järvamaa kogukonnalehte „KoosOlek“ on võimalik tasuta saada Paide Kogukonnakeskusest (Tallinna tn 11, Paide). KoosOlek on trükitud kohalikus trükikojas (Kuma) keskkonasõbralikule paberile (holmen book), lehte kujundab Heli Aade.

KoosOleku väljaandmist saab toetada annetusega Säästva Renoveerimise Infokeskuse Paide Ühenduse pangakontole nr 221050527752 (Swedbank).

Numbri väljaandmist toetavad: Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Järvamaa Vabatahtlike Keskus, ühendus Weissenstein ja Paide SRIK.

Kontakt:

Ajaleht „KoosOlek“

E-post: ajaleht@weissenstein.ee

Tel: 58181261

Kuma Raadio, veebilehekülg: <http://kuma.fm>

Kuma Raadio alustas tegevust 1993 a. 1. septembril ja tähistab selle suve lõpul juba 19.sünnipäeva. Algusest peale on raadio peaeesmärgiks kohaliku info edastamine. Sellest lähtuvalt on kujunenud välja seisukoht, et kõik, mis toimub Järvamaal ja on mingi inimestegrupi jaoks oluline, on Kuma raadio jaoks sündmus ja väärib kajastamist. Iseasi muidugi, kas sündmusest räägitakse pisikeses uudistelõigus või võetakse teema tõsisemalt luubi alla.

Raadio internetilehekülg **kuma.fm** on eelkõige kohaliku uudise edastamise koht. Nii jõuab kõrvust kiirelt läbilipsav raadiouudis ka kirjalikku vormi ning saab pildimaterjaliga illustreeritud. See, kas raadioeetrist läbikäinud uudis ka kuma.fm-i jõuab, sõltub suuresti sobiliku pildimaterjali olemasolust. Ka siin on võimalik teha koostööd ja lähendada meile toimunust pilte. Küll aga peab mees pidama, et kaasajal otsustab operatiivsus kõik – üle-eile toimunu pole kindlasti enam uudiskõlblik.

Kohalikud uudised, teated, sündmused, fotod ja videod ilmuvad veebilehel ja Kuma raadio eetris sagedusel 101.0 MHz.

Pea meeles:

- toimetus ootab värskaid ja päevakajalisi uudiseid;
- oodatud on vihjed koos lisainfo viitega, millest toimetaja ise uudise kokku kirjutab, kui ka pressiteated, uudised, teated, sündmused, fotod, videod;
- mida põhjalikum on sinu teade, seda kiiremini jõuab see eetrisse ja portaali.

Jäta teade: uudised@kuma.ee

Kontakt:

Kuma raadio uudistetoimetus

Tel: 383 8801

E-post: uudised@kuma.ee

Mati Palmet

AS KUMA

Kuma raadiodirektor

Tel: 383 8807, 505 3253

E-post: mati@kuma.ee

KUMA PLUSS, tasuta levitatav ajakiri, veebilehekülg: <http://kuma.fm>

KUMA PLUSS on meelelahutusajakiri, mida levitatakse tasuta ja kulud kaetakse reklaamiga. Suur osa on informatsioonil erinevate kultuurisündmuste kohta Järvamaal, samas püüame lehte tuua ka märkimisväärse osa mujal toimuvatest ettevõtmistest, mis võiksid järvalasele olulised olla. Ajakirjas on leida mitu auhinnaristsõna, huumorit, lugusid vanadest ajalehtedest, vanu ja uusi fotosid tuttavatest paikadest, autode testimine, tänavaküsitlus, humoorikas horoskoop jne.

Ajakirja tavatiraaž on 8000 eksemplari, kuid mõningatel puhkudel (Türi Lillelaat!) seda ka suurendatakse. KUMA PLUSS on saadaval umbes 90-s kohas Järvamaal ning lisaks levitatakse seda mitmetes kohtades ka Lääne- ja Ida-Virumaal ning Viljandimaal. Ajakirja annab välja Kuma raadio toimetus.

Kontakt:

Mati Palmet

Kuma raadio direktor

Tel: 505 3253

e-post: mati@kuma.ee

Miia Rubis

Kuma Pluss toimetaja

Tel: 58126098

e-post: rubis123@hotmail.ee

KUIDAS SUHELDA MEEDIAGA?

Järgnev juhendmaterjal on mõeldud eelkõige kohalike organisatsioonide eestvedajatele, kes oma tegevuse käigus paratamatult suhtlevad meediaga ning peavad kirjutama pressiteateid, uudisnupukesti. Juttu tuleb põhitõdedest meediaga suhtlemisel, pressiteate, uudisloo ja aramusloo kirjutamisest.

Miks me oma organisatsioonist meedias peaksime teada andma, oma tegemistest rääkima või seisukohti avaldama?

Ega peagi. Kõik sõltub sellest, mis on ühingu eesmärk ning kelle huvides see tegutseb. Kuid juhul kui tegutsetakse avalikes huvides, kasutatakse omavalitsuse, riiklike programmide või Euroopa Liidu toetusi, siis tuleb oma tegemistest ja rahade kasutamisest lisaks liikmetele, anda teada ka laiemale avalikkusele. Meedia kaudu sõnumite, teadete, seisukohtade tutvustamine annab meile võimaluse

suhelda suurema auditooriumiga, olla läbipaistvam oma tegemistes, saada toetust ja tunnustust ühiskonnalt.

Teisalt on väikestel organisatsioonidel suhteliselt vähe ressursse (inimressursid, raha), et palgata professionaalseid pressiesindajaid, suhtekorraldajaid – ehk siis töö meediaga tuleb organisatsioonil enamasti korraldada ära vabatahtlikkuse alusel. Et oma ressursse võimalikult efektiivselt kasutada tasuks mõelda:

Mis on see üldine sõnum, mida tahad meediale edastada.

- Millised on parimad kanalid sinu organisatsiooni sõnumi edastamiseks (lähtudes sihtgrupist ja rahalistest võimalustest).
- Kes teie organisatsioonist oskab kõige paremini kirjutada, suhelda, kellel on selle jaoks ka aega.
- Millised on ajakirjanikud, kellega on vaja kontaktid luua, kuidas seda teha (ehk kuidas panna ajakirjanik oma tegemistest huvituma) Loo ajakirjanikest list. Hoia neid regulaarselt kursis oma tegemistega.
- Koosta ajakirjanikule oma organisatsiooni nn. meediapakett – koosneb organisatsiooni lühitutvustusest, kontaktandmetest, ühiskonda laiemalt puudutavatest teemadest, sõnumitest mida tahate öelda, seni ilmunud artiklid, mõned head pildid, lähiaja tegevused (üritused) mida tahate meedias kajastada. Seda on siis alati hea kasutada, anda ajakirjanikule taustmaterjaliks.

Mõned mõtted, mis aitavad sind meedias oma sõnumiga paremini löögile pääseda:

- Sinu teade konkureerib teiste sarnastega, kuidas eristuda?
- Pane ajakirjanik uskuma, et teed OLULIST asja.
- Huvitav ei ole teema, kui koer hammustas meest vaid kui mees hammustab koera.
- Vii oma tegevus laiemasse konteksti, näita seoseid.
- Eksklusiivsel materjalil on oluliselt suurem lootus pääseda külje põhilooks.
- Reporterile meeldivad konkreetne inimene ja korralik foto tegemise võimalus.
- Kui pole nõ kõva uudisega tegemist, on mõttekam mõelda sellele, kuidas teemat inimlikult välja pakkuda. Leia kangeline.
- Mõttekas on paar-kolm päeva varem reporterit-kanalit teavitada.
- Ole ise kriitiline, ajakirjanikke pole mõtet jamaga lollitada.

Pressiteade

Pressiteade on planeeritud kommunikatsiooni alus. See on odavaim ja efektiivseim viis oma teadet edastada. Pressiteade annab aluse otseseks uudiselooks, pikemaks artiklikis või informeerib lihtsalt ajakirjandust millestki olemasolevast.

Ta peab olema stiilis, mida kasutavad ajakirjanikud. See on toode, mis on “valmis kasutamiseks”.

Pressiteade:

- Avaldatakse tasuta. Enamasti on otsustajaks uudisekünnis.
- Pressiteade peab olema koostatud nii, et toimetajal oleks seda lihtne kasutada.
- Alguslõik peab olema nii iseseisev, et võiks olla ka omaette uudisnupuks. Ajakirjanik, kellel on vähe aega asja uurida, peab alguslõigust saama kõik olulise kätte.
- Mõned pressiteated ei täida oma eesmärki, kuna liiga palju fakte on topitud juhtlõiku. Tuleb valida 1-2 olulist fakti, mis köidavad toimetaja tähelepanu.

- Alusta olulisest: kes, mida, miks, kelle, millal. Alguslõik ei tohiks ületada viit rida.
- Ole konkreetne.
- Ära kasuta keerukat erialakeelt, kui kommunikeerud avalikkusega.
- Ole kindel faktides, kasuta nimesid õigesti.

Pressiteade saadetakse tänapäeval enamasti e-postiga ning pannakse kirja otse meili mitte lisatuna failina. Lisasse tasub panna vaid täiendavat materjali. Pressiteade peab algama sõnaga Pressiteade, mille alla kirjutatakse ka kindlasti pressiteate edastamise kuupäev. Pressiteade tuleb lõpetada kontaktidega, kust ajakirjanik vajadusel lisainformatsiooni saab. Hea pressiteade ei ületa ühte A4 lehekülge.

Uudis

on päevakajaliste ning oma mõjukuse, konfliktisuse või erakordsusega lugeja huvi äratava sündmuse lühike ja objektiivne kajastus. Hea uudis esindab kõiki sündmusega seotud osapooli. Uudises ei tohi olla loo autori hinnanguid ja emotsioone.

Uudise kriteeriumid:

- sündmuse värskus
- geograafiline lähedus
- kui paljudele oluline
- prominentsus
- erakordsus
- konfliktisus
- õiglustunde riivamine
- eriskummalisus (suur raha) väljaande tavad, võimalused

Uudise kirjutamisel arvesta:

- ümberpööratud püramiidi mudelit – see on teksti struktureerimise viis, mille puhul faktid esitatakse tähtsuse järjekorras (alustades tähtsaimast), sündmused alustades kulminatsioonist, olulisim info edastatakse teksti alguses
- pealkiri - iseseisev sisuline tervik optimaalse pikkusega 3-7 sõna, mis annab teada juurdekuuluva põhiteksti keskse teema, tõmbab tekstile tähelepanu, väärtustab teksti. Soovitav on pealkirjas kasutada tegusõna, see teeb teie uudise aktiivseks.

Vasta küsimustele: KES? TEEB MIDA? KUS? MILLAL? MIKS? KUIDAS? Mõttele:

- Kas on öelda midagi "UUT"?
- Miks kirjutada?
- Mida tahan saavutada?
- Kes on auditoorium?
- Millist reageeringut ootad?
- Kas kirjutamiseks on piisavalt infot?

Arvamuslugu

Arvamuslugu kirjutatakse mingi oma seisukoha, väite esitamiseks. Arvamuslugu koosneb sissejuhatast, teema arendusest ja kokkuvõttest.

Sissejuhatus

Sissejuhatus peamine rõhk on tuumal ehk teksti teema, seisukoha-teesi ja eesmärgi esitamises. Teema on nähtuste ring. Tees on autori arvamus nähtuse kohta. Eesmärk on see, kuidas lugeja peab tekstile reageerima, mida tegema. Kõige olulisem on TEES. Teesi olemasolul peavad loo kõik osad

seostuma tuumaga. Tees on kirjutamise lähtekoht. Peale teesi tuleb hakata andmeid reastama, kontrollima ja leidma poolt argumente ning vastuargumente. Tulemuseks võib olla ka see, et tees lükkub ümber ja meil tuleb otsast alata.

Valmis tekstis fikseeritakse tees 1-2 lausega. Sinna kuulub see, millest ma räägin ja mida väidan. Eesmärki eraldi ei sõnastata. Tees peab olema selline, et osa lugejaid asjaga ei nõustu. Teesi üle peab saama vaielda.

Huviäratav osa kirjutatakse loo juures kõige viimasena. Ei ole kohustuslik. Huviäratav osa täidab lugemisele meelitamise ülesannet ja meeleolu loomist. Seda kasutatakse rohkem „pehmete“ lugude puhul. See võib olla mingi sündmus, mis iseloomustab tuuma: tsitaat, konflikti väljatoomine, lõiguke tausta, nali, retooriline küsimus jne. Sissejuhatuses ei soovita tegeleda autori enesenäitamisega.

Esimene lõik määrab ära selle, kuidas lugeja hakkab teksti suhtuma – kui alguses kasutame nalja, siis on ka kogu lugu nali jne. See osa peab olema lühike 3-4 lauset.

Teemaarendus

Siin esita tõendeid oma seisukoha poolt ja vastu. Eelnevalt tuleb aga otsida fakte. Kunagi pole kasulik vaikida maha fakte, mis teesi ei toeta. Vastaspool toob need hiljem välja ning lugeja usaldus meie vastu väheneb. Kui faktid on leitud (5-6 poolt ja sama palju vastuargumente) tuleb teha valik – millised faktid on olulised, mida tekstis kasutada. Soovitav on tuua ära tugevamad argumendid alguses ja lõpus. Kõige tugevam lõppu, tugevuselt teine algusesse. Vahele teised argumendid. Sealhulgas vastuargumendid. Argumendid peavad olema loogiliselt seotud. Argumenteerimine on analüüsimine, siin ei saa olla emotsioon põhiline. Tuleb arutada probleemi olemust, mitte isikuid!

Lõppsõna

On 1-2 lausega tehtud kokkuvõte – see võib olla järeldus, üleskutse, soov, teesi kordus jne. Kogu loo juures on oluline olla täpne. Lõpp ei tohi olla paatoslik. Ei tohi olla mingeid vabandusi. Lõpetamine on siiski lõpetamine, ei tohi olla enam uusi väiteid ja argumente.

Pealkiri

Peab ütlema ära tuuma ja meelitama lugema. See tehakse tuuma lõigust. Alapealkirja tavaliselt ei panda, kui alapealkirja kasutada, siis sobib see lõikude puhul. Pealkirjas ei soovita kasutada metafoori, ainult juhul kui see annab edasi asja mõtte. Pealkirjas ei tohi olla liiga üldiseid mõisteid ja pigem olgu see lühike ning terav. Pealkirjas ei tohi kasutada tundmatuid ja ebaolulisi nimesid ja võõrsõnu.